

สรุปคำพันธุ์กำแพงแสน 5

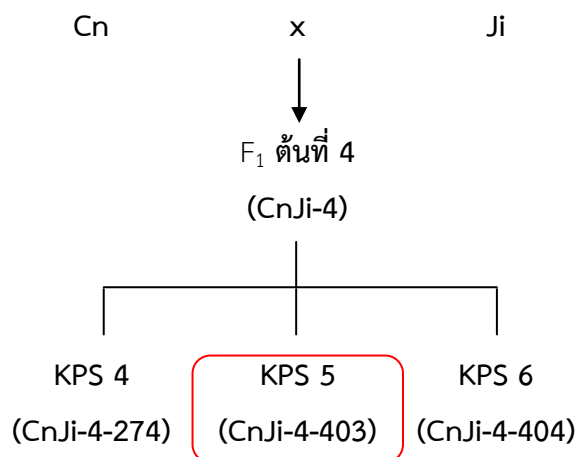
ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่ 50 ถ.งามวงศ์วาน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 5578

แหล่งที่มาและประวัติ

สรุปคำระดับพันธุ์ กำแพงแสน 5 เริ่มจากความร่วมมือในโครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์สรุปคำระหว่างภาควิชาพืชไร่ฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน บริษัท โพรเทคเตอร์นิวตริชั่น (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ซีเมนต์ไทย โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งต่อมามีผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจาก ศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์โดยรวมเพื่อปรับปรุงพันธุ์สรุปคำให้มีผลผลิตสูง ทรงพุ่มเตี้ย ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ซึ่งในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ ได้เริ่มสร้างความหลากหลายทางพันธุกรรมโดยการผสมพันธุ์ข้ามชนิด (interspecific cross) ระหว่างสรุปคำสายพันธุ์จากจังหวัดชัยนาท (Cn) กับเข็มปัตตาเวียต้นแคระ (Ji2) ในประชากร F₂ 415 ต้น ที่เกิดจากการผสมตัวเองของต้น F₁ พบว่า ต้นที่ 403 (CnJi2-403) ซึ่งเกิดจาก F₁ ต้นที่ 4 มีลักษณะดอกสีม่วงแดงเข้ม ดอกสว่าง สวยงาม ทรงสูงปานกลาง เหมาะแก่การทำให้เป็นไม้ประดับ ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากแผนการปรับปรุงพันธุ์สรุปคำดังกล่าว

ประวัติของสรุปคำระดับพันธุ์ กำแพงแสน 5

จุดประสงค์การปรับปรุงพันธุ์

ปรับปรุงพันธุ์สรุปคำลูกผสมข้ามชนิด เพื่อใช้ประโยชน์เป็นไม้ประดับในแปลงหรือในกระถางที่ให้ดอกสวยงาม

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช	สบูดำประดับ (Ornamental Jatropha) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Jatropha</i> sp.
ราก	สบูดำประดับพันธุ์ กำแพงแสน 5 ต้นแรกที่เกิดจากการเพาะเมล็ด มีระบบรากแก้ว (taproot system) ซึ่งหยั่งลึกลงไปใต้ดิน และมีรากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้วตามลำต้น หากขยายพันธุ์ด้วยกิ่งชำจะไม่มีรากแก้ว มีแต่รากแขนง
ลำต้น	ลำต้นส่วนโคนสีน้ำตาลอ่อนมีรอยประเป็นเส้น ส่วนปลายสีเขียวเข้ม สบูดำประดับพันธุ์ กำแพงแสน 5 อายุ 8 เดือนมีเส้นผ่านศูนย์กลาง ประมาณ 5.5 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 125 เซนติเมตร และสูง 160 เซนติเมตร
ใบ	ใบเป็นใบเดี่ยว (simple leaf) เมื่อโตเต็มที่จะมีแผ่นใบกว้างประมาณ 6–7.5 เซนติเมตร ยาว 6.5–7.5 เซนติเมตร มีรอยหยัก (lobed) 2–4 รอย ฐานใบรูปหัวใจ (cordate) ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ใต้ใบมีรังควัตุสีแดงกระจายอยู่ปานกลาง ก้านใบยาวประมาณ 4–5 เซนติเมตร การเรียงตัวของใบบนกิ่งเป็นแบบเวียน (spiral)
ดอก/ช่อดอก	: ดอกแยกเพศเป็นดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่รวมกันในช่อดอกเดียวกัน (monoecious) ลักษณะช่อดอกเป็นแบบช่อกระจุกซ้อนเชิงประกอบ (compound dichasium) ช่อดอกยาวประมาณ 5–6 เซนติเมตร ภายในช่อดอกจะมีดอกย่อยที่เป็นเพศเมียประมาณ 4–6 ดอก และดอกเพศผู้ประมาณ 75–85 ดอก ดอกเพศเมียบานก่อนดอกเพศผู้ ดอกย่อยรูปกงล้อ (rotate) มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.2–1.4 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (corolla) มี 5 กลีบ ปลายดอกงอเล็กน้อย เมื่อเทียบกับ RSH Colour Chart จัดอยู่ใน Red-Purple Group 58 B ดอกเพศผู้มีอัณฑะ (anther) สีเหลือง ก้านชูอัณฑะอง (filament) สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู และออกดอกตลอดปี
ผล/เมล็ด	สบูดำประดับ กำแพงแสน 5 จะไม่ติดผลและเมล็ด แต่บางครั้งพบมีผลเกิดขึ้นแต่ไม่มีเมล็ดภายใน ซึ่งจะฝ่อร่วงและหล่นไป

ลักษณะดอกและช่อดอกของสบู่ดำพันธุ์กำแพงแสน 5